

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 20C/291/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414213576
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2017:6414213576.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom v právnej veci žalobcu: AB 2 B. V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, Holandské kráľovstvo, registračné číslo 572 79 667, v konaní právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Goliašová Gabriela s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: P. X., K.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. O. XXX, zastúpená opatrovníkom X. X., trvale bytom I. O. XXX, v konaní o zaplatenie 752,06 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Podanou žalobou žiadal pôvodný žalobca spoločnosť AB 1 B. V. uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť sumu 752,06 Eur s úrokom z omeškania 8,5 % ročne z tejto sumy od 19.11.2014 do zaplatenia a s vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 75,62 Eur. Žalobu zdôvodnil tým, že žalovanej poskytol jeho právny predchodca spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s. (ktorý mu žalovanú pohľadávku postúpil) úver vo výške 770,- Eur a tento žalovaná ani po výzvach nevrátila.

2. Podaním zo dňa 20.08.2015 žalobca zobral žalobu čiastočne späť a žiadal od žalovanej zaplatenie sumy 708,66 Eur, vyčíslený úrok z omeškania 73,67 Eur a úrok z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 708,66 Eur od 05.12.2014 do zaplatenia.

3. Nakoľko bol v zmysle čiastočného späťvzatia žaloby vydaný vo veci platobný rozkaz dňa 16.09.2015 pod č.k. 7Ro/1047/2014-29, nebolo potrebné o tomto čiastočnom späťvzati žaloby rozhodovať, keďže v zmysle § 172 ods. 6 vtedy platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku platilo, že zmenu návrhu na začatie konania alebo čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania pred vydaním platobného rozkazu súd vybaví tak, že platobný rozkaz vydá v rozsahu, ktorý vyplýva z navrhovateľom uskutočneného posledného podania pred vydaním platobného rozkazu a odporcovi (odporcom) spolu s návrhom na začatie konania doručí všetky zmeny a čiastočné späťvzatia návrhu na začatie konania uskutočnené v čase od začatia konania do vydania platobného rozkazu. O týchto podaniach pred vydaním platobného rozkazu osobitne nerozhoduje, ak o návrhu na začatie konania rozhodne platobným rozkazom; v konaní nasledujúcom po vydaní platobného rozkazu je predmetom konania takto upravený posledný návrh.

4. Voči platobnému rozkazu podala žalovaná cestou svojho opatrovníka včas odôvodnený odpor. Žalovaná prostredníctvom opatrovníka v odpore uviedla, že predmetnú úverovú zmluvu zo dňa 25.05.2012 nepodpisovala, teda nejedná sa na zmluve o jej podpis. Aj napriek tomu, že v tom čase ešte nebola pozbavená spôsobilosti na právne úkony, už vtedy trpela psychiatrickým ochorením, na

ktoré sa aj v roku 2012 liečila ambulantne. Zrejme ju niekto zneužil a podpísal ju na predmetnej zmluve. Opatrovník žalovanej žiadal vykonať znalecké dokazovanie na overenie pravosti podpisu na zmluve grafológom.

5. K podanému odporu sa žalobca nevyjadril.

6. Následne súd uznesením zo dňa 03.03.2017 č.k. 20C/291/2015-74 rozhodol, že v konaní pokračuje s aktuálnym žalobcom spoločnosťou AB 2 B. V., ktorý je na základe zmluvy o fúzii právnym nástupcom pôvodného žalobcu spoločnosti AB 1 B. V.

7. Na základe vykonaného dokazovania žalobcom predloženými listinnými dôkazmi a na základe toho, že vo veci sa jednalo o spotrebiteľský spor a teda súd mohol vykonať dokazovanie aj inými dôkazmi, konkrétne vykonal dokazovanie spisom tunajšieho súdu sp. zn. 4Ps/2/2014, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

8. Na pojednávaní dňa 23.03.2017 súd pritom rozhodol bez účasti žalobcu, či jeho právneho zástupcu, nakoľko tento ospravedlnil svoju neprítomnosť a navrhol konať v jeho neprítomnosti a prípadne aj v ich neprítomnosti rozhodnúť. Vo svojom ospravedlnení uviedol, že nemá k dispozícii žiadne ďalšie skutočnosti a dôkazy okrem tých, ktoré už uviedol v podanej žalobe.

9. Z predloženej úverovej zmluvy zo dňa 25.05.2012 vyplynulo, že mala byť uzavretá medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 770,- Eur za účelom kúpy tovaru označeného v zmluve ako „lôžkoviny“. Zmluvu za veriteľa Home Credit uzatvárala firma Zaren so sídlom v Senci. V zmluve bolo dohodnuté splácanie úveru v pravidelných mesačných splátkach v počte 48 s výškou mesačnej splátky 23,40 Eur.

10. V zmluve boli uvedené aj ďalšie náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré však pre rozhodnutie v tomto spore podstatnými neboli.

11. Súd totiž dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva je absolútne neplatnou s poukazom na § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý hovorí o tom, že je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

12. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4Ps/2/2014, ktorý súd oboznámil na pojednávaní totiž vyplynulo - konkrétne z lekárskej správy založenej v tomto spise, že žalovaná ako psychiatrická pacientka bola evidovaná v psychiatrickej ambulancii v K. O. už od roku 2000. Správa uvádza, že v prípade žalovanej sa jedná o mentálne retardovanú pacientku, ktorá je v opatere brata a vyžaduje si pravidelnú psychiatrickú intervenciu a medikamentóznou liečbu s intenzívnym dozorom a opaterou inou osobou.

13. V prípade konania sp. zn. 4Ps/2/2014 išlo o konanie, ktoré inicioval brat žalovanej - terajší opatrovník žalovanej a jeho predmetom bolo pozbavenie spôsobilosti na právne úkony žalovanej. V uvedenom konaní bol vypracovaný znalecký posudok znalcom Q.. X. B. pod číslom 43/2014, ktorý na základe zdravotnej dokumentácie žalovanej, po jej psychiatrickom vyšetrení a na základe anamnestických údajov od brata uviedol v posudku, že v zdravotnej dokumentácii žalovanej sa nachádzajú kontroly u psychiatra už od roku 1982, kedy bol jej stav hodnotený ako mentálna retardácia, následne v zdravotnej dokumentácii sa nachádzajú kontrolné psychiatrické vyšetrenia žalovanej z rokov 1982 až 2013 a predpisovanie enerbolu a micefalu. Tiež je tam vyjadrenie lekárskej komisie z roku 1982, kde bola uznaná pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav ako plne invalidná.

14. Znalec ďalej v znaleckom posudku uviedol, že v prípade žalovanej ide o osobnosť so známami mentálnej retardácie stredného stupňa na báze perinatálnej encefalopátie a záver znalca bol taký, že zistil mentálnu retardáciu stredného stupňa - imbecilitu, teda výrazný defekt intelektových, rozumových a úsudkových schopností s oslabeným kontaktom s realitou, výrazným oslabením vôľových vlastností a ľahkou ovplyvniteľnosťou inými osobami. Aj preto potom odporučil pozbaviť žalovanú spôsobilosti na právne úkony. Následne bolo v uvedenom konaní rozhodnuté rozsudkom zo dňa 10.09.2014 č.k. 4Ps/2/2014 - 34 tak, že žalovaná bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony a bol jej ustanovený

opatrovník X. X., ktorý ju zastupoval aj v tomto konaní. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.09.2014.

15. Na základe uvedeného konania a vyjadrení znalca v znaleckom posudku i zdravotnej dokumentácie žalovanej súd potom uvádza, že žalovaná nemohla platne uzavrieť úverovú zmluvu dňa 25.05.2012, pretože trpela duševnou poruchou, ktorá ju robila na jej uzavretie neschopnou. Je to zrejmé zo záverov znalca, ktorý vychádzal zo zdravotnej dokumentácie žalovanej už od roku 1982, že teda táto je ľahko ovplyvniteľná inými osobami, má výrazný defekt intelektových, rozumových a úsudkových schopností a oslabený kontakt s realitou. Súd preto dospel k záveru, že pri takomto duševnom stave žalovanej sa nemohlo jednať o platný právny úkon.

16. Z ostatných vykonaných dôkazov tiež plynie, že s najväčšou pravdepodobnosťou (i keď to nie je dokázané so 100 % istotou) bola žalovaná využitá na uzavretie úverovej zmluvy inou osobou, pretože ani jej údaje uvedené v zmluve nekorešponujú so skutočnosťou, keď v úverovej zmluve je uvedené, že má učňovské vzdelanie s maturitou, hoci žalovaná v skutočnosti ukončila špeciálnu (osobitnú) školu, v zmluve je uvedené, že mala v čase uzavretia zmluvy dôchodok 375,- Eur, no v spise o spôsobilosti na právne úkony sa nachádza rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 05.12.2013 (teda vyše rok a pol po tvrdenom uzavretí úverovej zmluvy), podľa ktorého mala v tom čase dôchodok len 267,90 Eur mesačne.

17. V nadväznosti na to, že súd dospel k záveru o absolútnej neplatnosti uzavretej úverovej zmluvy, považoval potom za nadbytočné vykonávať ďalšie dokazovanie navrhované opatrovníkom žalovanej na dokázanie skutočnosti, že žalovaná zmluvu nepodpísala. Ak totiž zmluva bola neplatná v dôsledku nespôsobilosti žalovanej uzavrieť túto úverovú zmluvu, bolo by nadbytočné skúmať ešte aj ďalší prípadný dôvod absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu, ktorý by mal spočívať v ust. § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý hovorí o tom, že písomný právny úkon je platný len vtedy, ak je podpísaný konajúcou osobou.

18. Vzhľadom na absolútnu neplatnosť uzavretej úverovej zmluvy sa súd potom zaoberal otázkou, či nedošlo na strane žalovanej k bezdôvodnému obohateniu sa na úkor žalobcu, ktorý v zmysle oznámenia spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. zo dňa 31.10.2014 (č. I. 9 spisu) mal nadobudnúť žalovanú pohľadávku postúpením v zmysle § 524 ods. 1a 2 Občianskeho zákonníka.

19. Bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka spočíva v tom, že ide o majetkový prospech získaný (okrem iného) plnením z neplatného právneho úkonu ako tomu bolo aj v prejednávanej veci.

20. Žalobca však nepreukázal, že skutočne došlo k odovzdaniu predmetu financovania úverovou zmluvou žalovanej a následne k poskytnutiu peňažných prostriedkov v prospech žalovanej, pretože súdu bol predložený len výpis čerpania splátok a úhrad (č. I. 16 spisu) a tento nedokazuje prevod, či faktické poskytnutie peňažných prostriedkov tretej osobe (firme Zaren) v prospech žalovanej ako tento mechanizmus vyplýva z právnej podstaty úverovej zmluvy, ktorej základná právna úprava aj pre oblasť spotrebiteľských právnych vzťahov (akým bol aj vzťah zakladaný úverovou zmluvou zo dňa 25.05.2012) sa nachádza v ust. § 497 Obchodného zákonníka stanovujúceho, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Takisto nebolo preukázané, že by žalovaná prevzala financovaný tovar, keď síce v závere úverovej zmluvy je v bode 75 uvedené, že ak nie je vyplnený dátum neskoršieho dodania tovaru, bol tovar klientom už prevzatý, čo klient potvrdzuje podpisom tejto úverovej zmluvy, no nakoľko zmluva bola absolútne neplatná, nemôže byť potom toto prehlásenie brané ako dôkaz prevzatia, keď navyše nebolo ani dokázané (čo z vyššie uvedených dôvodov ani nebolo potrebné preukazovať), či vôbec žalovaná zmluvu podpísala.

22. Z týchto dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol s tým, že poukazuje tiež na skutočnosť, že pokiaľ by v čase uzavretia zmluvy bola žalovaná psychicky zdravou osobou, nezakupovala by si bližšie nešpecifikované lôžkoviny za celkovú predajnú cenu 970,- Eur. Ako je zrejmé z celého konania o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, žalovaná potrebovala opateru zo strany tretej osoby a ako vyplynulo aj z výpovede opatrovníka žalovanej na pojednávaní, túto jej poskytovali najprv rodičia a po

ich smrti následne on. To potom podľa názoru súdu vysvetľuje, že žalovaná musela byť zneužitá na uzavretie takej úverovej zmluvy, ktorou si zakúpila lôžkoviny v cene trikrát presahujúcej jej mesačný invalidný dôchodok.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a plne úspešnej žalovanej súd nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko trovy nežiadala a ani jej v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.